

Dwurzędowa kamizela z wraka statku „General Carleton” (W-32)

INVENTORY NUMBER:

CMM/HŻ/3143

TITLE:

Dwurzędowa kamizela z wraka statku „General Carleton” (W-32)

AUTHOR:

nieznane

TIME OF ORIGIN:

przed 1785

TYPE:

ubiór

GENRE:

archeologia

SZEROKOŚĆ:

298.5 mm

SZEROKOŚĆ:

228.6 mm przy pachach

DŁUGOŚĆ:

406.4 mm lewa strona

DŁUGOŚĆ:

407.4 381 prawa strona

DŁUGOŚĆ:

482.6 mm przy tylnym środkowym szwie

OWNER:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

COLLECTION:

ubrania i akcesoria żeglarskie

PLACE OF ORIGIN:

Wielka Brytania

PLACE OF ACQUISITION:

badania podwodne CMM

MATERIAL:

tkanina lniana

TECHNIQUE:

szycie

SECTION:

HISTORIA ŻEGLUGI I HANDLU MARYNISTYCZNEGO

LOCATION:

DESCRIPTION:

Dwurzędowa kamizela została wykonana z lnianego płótna w kolorze złamanej bieli. Zapina się na osiem guzików po każdej stronie. Wypustki kieszonkowe są atrapami. Przody połączono za pomocą szwu zakładkowego, jakiego używa się do szycia żagli. Pozostałe szwy są również zakładkowe, podczas gdy brzegi założono na 6,4 mm i obrębiono. Przednie krawędzie zszyto szwem wierzchnim, ścięciem prostym. Podkrój szyi jest zawinięty do środka i wykończony podwójną linią ścięgu wierzchniego ze stębnówką. Konserwatorzy nałożyli kamizelę na płócienne podbicie. Zabytek został wydobyty z wraka statku „General Carleton” (W-32). Był to drewniany żaglowiec, który zatonął pod koniec XVIII wieku w rejonie miejscowości Dębki, u ujścia rzeki Piaśnicy do Bałtyku. Wśród rybaków kaszubskich była o nim znana, przekazywana ustnie relacja. Próba jej potwierdzenia podjęta została przez dr. Michała Woźniewskiego, którego poszukiwania doprowadziły do lokalizacji wraku. O odkryciu zostało powiadomione CMM, gdzie wrak został oznaczony symbolem W-32. W rezultacie podwodnych badań archeologicznych prowadzonych na wraku wydobyto wiele różnorodnych, zabytkowych przedmiotów. Niektóre obiekty przetrwały w dobrym stanie zachowania (np. pozostałości ubrań) dlatego, że w wyniku katastrofy statku rozlał się przewożony dziegieć, który, zmieszany z innymi substancjami, utworzył naturalną warstwę izolującą przed wodą morską. Jednym z pierwszych zabytków wydobytych z wraku był dzwon statku, dzięki któremu zidentyfikowano nazwę, rok oraz miejsce budowy jednostki. Przeprowadzono też poszukiwania archiwalne w celu odtworzenia jej historii. Zabytki podnoszone z wraku rejestrowano w polowej księdze wpływów muzealiów. Łącznie podczas eksploracji pozostałości kadłuba zostało wydobytych ponad 775 zabytkowych przedmiotów. Wśród pozycji inwentarzowych znajdują się elementy takielunku oraz ładunek statku, uzbrojenie, narzędzia bosmańskie i skutnicze, instrumenty nawigacyjne, sprzęt kuchenne-stołowy, ubrania żeglarskie i rzeczy osobiste marynarzy. Wszystkie przedmioty odkryte na wraku W-32 pochodzą z II połowy XVIII wieku. Charakterystyczne dla Wysp Brytyjskich naczynia, fajki, punce na lufach pistoletów, fragmenty druków w języku angielskim oraz monety pozwalają uznać wrak za pozostałości brytyjskiego statku żaglowego, pływającego w latach 70. i 80. XVIII wieku. Zbudowany w Whitby, na wschodnim wybrzeżu Anglii, był określany tradycyjnie, tak jak inne budowane tutaj statki, mianem węglowca.

BIBLIOGRAPHY:

Ossowski, W., red., The General Carleton Shipwreck, 1785, Gdańsk 2008

Project Shipwreck Conservation Centre with Studio Warehouse in Tczew - construction of new cultural infrastructure of the National Maritime Museum in Gdańsk

THE SUPPORT GRANTED BY THE EEA AND NORWAY GRANTS, FROM ICELAND, LIECHTENSTEIN AND NORWAY, AS WELL AS NATIONAL RESOURCES.

[PRIVACY POLICY](#)